

LUNA AUGUST ZIUA ÎNTÂI

SCOATEREA CINSTITEI ȘI DE VIAȚĂ FĂCĂTOAREI CRUCI A DOMNULUI

Prăznuirea scoaterii cinstitei Cruci a Domnului s-a așezat în această zi în anii binecredinciosului împărat grec Manuil și a marelui domn al Rusiei, Andrei Gheorghievici, de către preasfințitul Luca, patriarhul Constantinopolului, de mitropolitul Constantin al Kievului și de Nestor, episcopul Rostovului. Și s-a așezat această prăznuire pentru o pricina ca aceasta: Împăratul Manuil și marele domn al Rusiei petrecând în pace și iubire de frați, s-a întâmplat într-o zi de au ieșit la război: cel din Constantinopol împotriva turcilor, iar acesta din Rostov împotriva bulgarilor, că atunci marele domn Andrei petreceau în Rostov. Bulgarii erau un popor necredincios, care se chemau aşa după râul Volga, fiindcă petreceau în josul acestui râu. Și le-a dăruit Domnul Dumnezeu la amândoi biruință împotriva potrivnicilor. Împăratul grec a biruit pe turci, iar domnul Rusiei a biruit pe bulgari și i-a supus lui, făcându-i birnici ai stăpânirii sale.

Iar marele cneaz Andrei avea obicei, când mergea la război împotriva vrăjmașilor, de lăua cu sine în cetele sale, cinstita icoană a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, care are în brațele sale pe Pruncul Cel mai înainte de veci, pe Hristos, Mântuitorul nostru. El mai lăua încă și cinstita Cruce a Domnului, pe care o purtau doi preoți îmbrăcați în veșminte sfințite. Astfel ieșea la război, cu aducere de multe rugăciuni cu lacrimi către Hristos Dumnezeu și către Preacurata Lui Maică, împărtășindu-se cu dumnezeieștile Taine ale Trupului și Sângelui lui Hristos. Cu niște arme ca acestea nebiruite se îmarma mai mult decât cu săbiile și cu sulitele, și nădăjduia mai mult spre ajutorul Celui Preaînalt, decât spre vitejia și puterea oștirii sale, știind bine cuvântul lui David: *Nu în puterea calului va voi, nici în*

pulpele bărbatului bine îi va plăcea. Bine va voi Domnul întru cei ce se tem de Dânsul și întru cei ce nădăduiesc spre mila Lui. Încă și pe oastea sa, acest binecredincios domn pe de o parte o întărea cu pilda cucerniciei sale întru rugăciuni, iar pe de alta o deștepta cu porunca sa spre rugăciuni. Deci toți căzând înaintea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și a cinstitei Cruci, se rugau Domnului cu lacrimi.

Iar marele domn, privind spre icoană, zicea în rugăciunea sa astfel: „O, Stăpână, ceea ce ai născut pe Hristos, Dumnezeul nostru! Tot cel ce nădăduiește spre tine nu va pieri; și eu, robul Tău, te am pe Tine, după Dumnezeu, zid și acoperământ, iar Crucea Fiului tău, armă ascuțită împotriva vrăjmașilor. Deci roagă pe Mântuitorul lumii, pe Care îl ții în brațele tale, ca să fie puterea Crucii ca un foc, arzând fețele potrivnicilor, care doresc război cu noi; iar sprijinul tău cel atotputernic să ne ajute nouă și să calce pe vrăjmașii noștri”. Iar după multă rugăciune, sărutând ei sfânta icoană și cinstita Cruce, toți mergeau cu îndrăzneală împotriva vrăjmașilor și astfel le ajuta lor Domnul cu puterea Crucii, iar Preasfânta Născătoare de Dumnezeu le ajuta cu mijlocurile sale cele către Dumnezeu.

Un obicei ca acesta având marele domn totdeauna, a ieșit cu astfel de rânduială cu oastea sa împotriva bulgarilor – precum de demult marele împărat Constantin a purtat semnul Sfintei Cruci înaintea oastei – și, mergând la câmp, s-a luptat cu oștirea bulgărească. Deci, biruindu-i, a gonit după dânsii și a luat patru cetăți ale lor, precum și a cincea, anume Brehimul, la râul Kamii. Si când s-a întors în cortul său de la lupta cu păgânii, a văzut ieșind din icoana Mântuitorului și a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu o strălucire luminoasă ca focul, care strălucea peste toate cetele. Aceasta a fost în luna august, în ziua întâi. De aceea, marele domn, luând iarăși mai mare bărbătie și mai multă îndrăzneală, și-a întors puterea sa împotriva păgânilor și a ars cetățile acelea cu foc, încât a făcut pământul acela pustiu; iar asupra celorlalte cetăți ce rămăseseră a pus dajdie, apoi s-a întors înapoi cu prăznuire.

Asemenea și Manuil, împăratul grecilor, care ieșise cu oastea sa împotriva turcilor, a văzut tot atunci o minune ca aceea, adică niște raze de foc ce ieșeau din icoana Mântuitorului și a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, pe care o avea cu cinstita Cruce în oștile sale, și a biruit în acea zi puterea turcilor. Deci s-au înștiințat unul pe altul prin scrisori de biruință lor, cu ajutorul lui Dumnezeu, împotriva vrăjmașilor, și de strălucirea cea minunată pe care o văzuseră ieșind din chipul Mântuitorului și au proslăvit pe Dumnezeu. Si

Lar marele domn, privind spre Icoana, zicea în rugăciunea sa astfel: „O, Stăpână, ceea ce ai născut pe Hristos, Dumnezeu nostru! Tot cel ce nădăjduiese spre tine nu va pieri; și eu, robul Tau, te am pe祢ne, după Dumnezeu, zid și acoperământ, iar Crucea Fiului tau, armă ascuțită împotriva vrăjășilor. Deçi roagă pe Măniutorul Iumii, pe Care îl ţin în brațele tale, ca să fie Puterea Crucii ca un foc, arzând fetele potrivnicilor, care doresc razboi cu noi; iar sprinținu tau cel atotputernic să ne ajute nouă și să calce pe vrăjimășii noștri”. Lar Domnul cu Puterea Crucii, iar Preasfintă Născătoare de Dumnezeu mergeau cu mădrăzneala împotriva vrăjășilor și astfel le ajuta lor după multă rugăciune, sărătând ei sfânta Icoana și Cinstita Crucie, toti cei atotputernici să ne ajute nouă și să calce pe vrăjimășii noștri”. Lar astfel de rânduri la cu oastea sa împotriva bulgariilor - precum de demult marele împărat Constantin a purtat semnul Sfintei Cruci înaintea oastei - și, mergeând la camp, s-a luptat cu oştirile bulgărească. Deçi, biruinând la camp, s-a luptat cu oştirile bulgărești, precum și a cimicea, nume Brehimul, la răul Kamii. Si cînd s-a luptat cu oştirile bulgărești, a gănit după dansii și a luat partu cetelei. Acesta a fost în luna august, în ziua înălțării Domnului, săptămîna a treia a străluicerii luminoasă ca focul, care strălucea peste totate cetele. Aceasta a fost în mare barbație și mai multă în drăznea lă, și-a intors puterea să împotriva pagășilor și a ars ceteajile acelă cu foc, incătă a facut Pamantul acela puștiu, iar asupra celorlalte ceteajî ce ramase erau puști de foc, apoi s-a întors înapoi cu prăznuire.

Asemenea și Mamuil, împărătelui greco-român, care ieși se cu oastea sa impotriva turcilor, a vezut tot atunci o minune ca aceea, adică niște raze de foc ce ieșeau din Icoana Măniutorului și a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, pe care o avea cu cinstita Crucie în oglile sale, și a biruit în acea zi putere turcilor. Deçi s-au înstilinat unul pe altul prin scrisori de birușă lor, cu ajutorul lui Dumnezeu, împo-

Pupelle barbatului bine în viață cea. Bine va voi Domnul întin cei ce se tem de Dumnezeu și întru cei ce nădăduiesc spre mila Lui. Înca și pe acestea să, acest binecivicios domn pe de o parte o întreacă cu pilda cuceririciei sale întru rugăciuni, iar pe de alta o destepă cu poruncă sa sprie rugăciuni. Decei toti căzând înaintea icocantei Preasfintei Nasăciorare de Dumnezeu și la crinistiei Crucii, se rugău Domnului cu

Mai înainte de a începe povestirea patimirii sfîntilor mucenici – care s-a scris pe pamant în cărțile Macabeilor, iar la cernut în cărțile vieții vesnice –, este lucru cuvintelor să povestim, pe scurt, că o imamte cuvântare, începutul tulburării Ierusalimului, care a fost în

SI CEI IMPREUNĂ CU DANIȘII SFINȚII MUCENICI MACABEI TOT ÎN ACEASTĂ ZI,

Preasfintei Nascațoare de Dumnezeu. Amintim numere Preamilostivul Hristos Măntuitorul nostru, cu rugăciunile vecii cei frați de sfârstii, toți sfinții, cu care și pe noi, păcătoșii, să ne povâzimdu-i în Impărăția cerului. Atunci vor răzvrâni, dânduind în savârșirea judecății, va merge înaintea tuturor ceteilor sfinților, drăpății cu strălucire luminoase și dătătoare de bucurie. Iar după putere multă, a judecătorului viitor și al morților, să va străluce pe toți Lui Crucă, care va merge înaintea Cetății ce va să vie cu slava și cu accea, în care se va arăta pe cer semnul Fiului Omului, adică crista învierehimicim prăznuiri celei vesnice, împreună cu toți sfinții, în ziuă pentru ca astfel placând Ziditorului și Stăpânului nostru, să ne de totate lucrurile cele rele și lăudand aminte la frica de Dumnezeu, pace și dragsoste, măngâind cu molostenie pe cei săraci, departându-ne prăznumit cu cucericie și cu placere dumnezeiasca, având într-o zi Maria, și slavita Crucă să o cinstim cu dreptă credință. Să și celei fără de prihanda, Stăpâna noastră cea binecuvântată Fecioara Dumnezeu și Măntuitorului nostru Iisus Hristos și Maicii Lui iivuli Deici să prăznuim, trăjitor, laudand și mulțumind Preamilos-

iocene, la parie, la făltani și la izvoare. Se scoate cu slavita umbilice Crucăea Domnului împreună și cu sfintele apăi, și s-a numit prăznuirea aceasta „Scoaterea Crisării”, căci răstignit pe dansa. Înăchi arhierei au mai purnicit să se facă și sfintirea dragoste să o sărătie, proslăvind pe Hristos Domnul, Care a fost mijlocul bisericii, ca să se închine ei toate popoarele creștine și cu preoții cu măsimile lor cinstite Crucă dim Sfântul Altar și să o pună în care, fiind înarmăți, au biruit pe vîrjămasi, au purnicit că să scoată stratindu-se cu arhierei lor cei mai mari, au aşezat prăznuire în ziuă Preacuratei Lui Maicii. Iar pentru pomeneira puterii Sfintei Cruci, cu mită a lui august, sănd mulțumire lui Hristos Măntuitorul și

Dumnezeu cea dință mare și întricogastă dărăma re a Ierusalimului de către Nabucodonosor, împăratul Babilonului, care s-a întărit în zilele lui Sedecchie, împăratul iudeilor, despre care se scrie în vîrfurile Sfintelor Prooroci Ieremia și Lezechiel, treceand săptămînă de amî și portul iudeu într-o cindă-se din robie, prin milostivirea lui Dumnezeu, iar și s-a înmoit Ierusalimul împreună cu templul Domnului cu totdeauna bună podobă, după asemănarea celor dinainti, precum deosebită se povesteste pe larg în cartea lui Nehemia și în ceea cea Palatina ca și mai întâi, iar Sfânta Cetate înălțată în legătură cu Ezdra. Deçi poporul să credință și prin limită, multă vreme îndrepătan Dumnezeu prin bună credință și de boierii și de judecătorii lor care îi conduceau pe deșert, erau sub stăpânirea împărăților pagani. Ei erau în slava și în cîmte din spore toți; căci și împărății nemuritori și mulți stăpânitori, deși erau încihinători de idoli, însă cîmteau pe Dumnezeu în Israel, trimiteau daruri în Ierusalim la templul Domnului și pe arhierei lui Dumnezeu și aveau în mare cîmte, precum a facut și Alexandru împăratul Macedoniei, care, întăripind și vizând pe Ada arhierei, rugăndu-l să-i trimita cărjile Legii Domnului să împărtășă. După dansul, le poata talmaci din limba evreiască în limba elimească. După dansul, biruinăd puterea lui Antioch cel Mare, împăratul Egiptului, ca să întruișe, a intrat în templul Domnului din Ierusalim și a adus jefuiri multă lumire adevăratului Dumnezeu. Asemenea și marile Antioch, biruinăd puterei lui Antioch cel Mare, împăratul Sirei, și venind în Ierusalim la mulți pătrăzituri adevăratului Dumnezeu.

De ce voievodul a înștiințat despre aceasta pe împărat, iar acela, ca un iubitor de artă ce era, a trimis îndată la Ierusalim cu putere de oaste pe Eliaodor, visitericul bogăților împăratești, că să ia de acolo visiterile cele bogate care se aflau în templu și să le aducă la împărăteștie. Lar Eliaodor ducându-se, cănd a început să facă iefuiască averile lui, care erau păzite pentru sămpulnii și să jefuiască averile lui, cănd a întrat în templu și să le aducă la hramirea săracilor, a strămoșilor, a văduvelor și a orfanelor, ce a pătimi? Despre aceasta se scrie pe larg în a doua carte a Macabeilor, în capitolul al treilea, că a fost bătut cu mătăsări de îngeri, aproape să moară și, nesporind nimic, s-a întors la cel ce l-a trimis.

Apoi, nu după multă vreme, a pierit împăratul Seleuc, ucis de ai lui, cu numele Antioh, cu porcila Epifanis, adică luminoas, dar care sculptat cu neobișnuită importanță în Dumnezeu cel aderărat și împotriva simfunei Lui, răcându-se chipul lui antihrist.

În împărăția acelui Antioh s-a început cea mai mare tulburare în Ierusalim, pentru că un frate al arhiepiscopului, nume Jason, dorind să

alba el dregeatoria arhierica, a mers la imparat și-i-a dat mult aur, cumpărând statăriile Ierusalimului. În că acel ticălos iubitor de stată- mire, vrând să placa împăratului, s-a lipit de pagină și se răgeduia să aducă poporul evreiesc la paganism. Astfel, căștiigând stăpânlire de la împarăt, a izgăduit de la arhiepisc pe Sfântul Om, fratelu său, și înlocuit, răcătoare de înjelocnicuță, de lupte înregiști și de strănață în casete și femei desfrânatelor; căci împotriva legii purnicise să fie petrecă în casetele desfrânatelor, căci împotrivă legii purnicise să fie elinești, răcătoare de înjelocnicuță, de lupte înregiști și de strănață în locuri, iar pe înerei care se depriindeau la același rănduit să destrângă. El a zidit la marginea Muntelui Sionului o privilejă și scoli de operează să se savârsească necurajătoare trupesci. Astfel, băgănd în Ierusalim necurajia elinești, pe mulți-i-a imtors de la dreapta cimitire de Dumnezeu. Pe proiectul său lase templul lui Dumnezeu și să ia aminte la privilejă, la alergătoare de căi, la lupte și la totate jocurile neorănditele pagânesci, cu care, îngăduindu-se cei interi și fară de mină, laudau legile și obiceiurile elinești, și, parastim Legea lui Dumnezeu, se plecau cu îmlesnire la faradelenie pagână.